

Asia: VN/11212/2025

Lausuntopyyntö yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Miten arvioitte yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksiksi valitun viiden suuntaviivan tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta kokonaisuutena?

Yhteiskunnallisten yritysten liitto ARVO ry on yhteiskunnallisten yritysten elinkeinopoliittinen yhdistys, jonka tehtävänä on edistää yhteiskunnallisten ja arvolähtöisten yritysten toimintaedellytyksiä. Suomessa on noin 5 000 yhteiskunnallista yritystä. Ne työllistävät yli 85 000 henkilöä ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto on noin 10 miljardia euroa. Yhteiskunnalliset yritykset ratkovat toiminnallaan sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haasteita, ja niiden toiminnan päämäärä voi liittyä esimerkiksi laadukkaiden hyvinvointi- ja terveyspalveluiden tuottamiseen, työllisyyden edistämiseen, kiertotalouteen tai eettiseen ja vastuulliseen tuotantoon. Yhteiskunnalliset yritykset voivat olla osakeyhtiöitä, osuuskuntia, tai liiketoimintaa harjoittavia yhdistyksiä ja säätiöitä.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnoksesta. Pidämme tärkeänä, että yrittäjyys on linjausluonnoksessa tunnistettu keinona vaikuttaa yhteiskunnan suurten haasteiden ratkaisuun. Kaiken kaikkiaan pidämme luonnosta kattavana ja tarkoituksenmukaisena.

1. Innostamme toiminnan ja kokeilun avulla yrittäjämäiseen toimintatapaan

Pidämme tärkeänä, että yrittäjyys esitetään mahdollisena uravaihtoehtona toimialasta riippumatta. Yhteiskunnallinen yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuksia esimerkiksi luoville aloille, matkailuun sekä kiertotalouteen ja vihreään teknologiaan. Merkityksellinen työ on tärkeää yhä useammalle nuorelle, ja yhteiskunnallinen yrittäjyys tarjoaa siihen välineitä.

Linjausluonnoksessa puhutaan yrittäjyyden eri muodoista. Olisi kuitenkin tärkeää huomioida, että yritystoimintaa / yrittäjämäistä toimintaa voidaan toteuttaa myös esimerkiksi yhdistyksissä ja säätiöissä.

2. Tarjoamme joustavia mahdollisuuksia yrittäjyys- ja talousosaamisen edistämiseen

Linjauksessa tunnistetaan verkostojen ja mentoritoiminnan merkitys yrittäjyyskasvatuksessa. Yritysten moninaisuus on hyvä huomioida tässäkin.

3. Vahvistamme kasvatuksen ja koulutuksen parissa työskentelevien osaamista pitkäjänteisesti uudella ja päivittyvällä tiedolla

Kasvatuksen ja koulutuksen parissa työskentelevien henkilöiden osaamisen kehittäminen on erittäin tavoiteltava toimenpide. Etenkin yhteiskunnallisten yritysten kenttä on Suomessa vielä huonosti tunnettu, mutta uutta tietoa ja tutkimusta syntyy jatkuvasti. ARVO ry on mukana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksessa, joka tekee mielellään yhteistyötä oppilaitosten kanssa.

4. Valmistaudumme ja valmennamme tulevaisuuteen

Nuorten tulevaisuususkon on heikentynyt, ja tästä syystä pidämme tätä toimenpidettä erittäin tärkeänä. Oppijan on hyvä tunnistaa, mitä mahdollisuuksia yritystoiminta tuo sosiaalisten ja ekologisten haasteiden ratkaisemiseen.

5 Työskentelemme kestäväen tulevaisuuden puolesta

Aktiivinen toimijuus, yhteiskunnallinen osallistuminen, vastuullisuus ja kestävyys ovat tärkeitä taitoja, ja ne on kiitettävästi huomioitu tässä linjausluonnoksessa. Pidämme hyvänä, että yhteiskunnallinen yrittäjyys on nostettu esiin muiden liiketoimintamallien rinnalle. Oppijan on tärkeää saada ymmärrys siitä, että yrittäjyys voi olla myös tapa ratkaista yhteiskunnallisia ja ekologisia ongelmia.

Toivoisimme myös, että linjauksessa huomioitaisiin yritystoiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi. Erityisen tärkeää on hahmottaa, että kannattavuus ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus eivät ole toisiaan poissulkevia tavoitteita.

Muut mahdolliset huomiot linjausluonnoksesta

-

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnoksen liitteessä 2 on esimerkinomaisesti lueteltu organisaatioita, jotka tarjoavat kouluille ja oppilaitoksille tukea, asiantuntemusta ja toimintamalleja yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen toteuttamiseen. Mitä organisaatioita liitteeseen 2 olisi syytä lisätä? Ilmoita organisaatio, lyhyt kuvaus sen päätehtävästä ja keinoista, joilla organisaatio tukee kouluja ja oppilaitoksia yrittäjyyskasvatuksessa ja talousosaamisen edistämisessä.

Yhteiskunnallisten yritysten liitto ARVO ry on yhteiskunnallisten yritysten elinkeinopoliittinen yhdistys, jonka tehtävänä on edistää yhteiskunnallisten ja arvolähtöisten yritysten toimintaedellytyksiä. Olemme tuottaneet esimerkiksi Vaikuttavuudesta liiketoimintaa -koulutuksen, joka tarjoaa työkaluja kehittää ja syventää vaikuttavaan liiketoimintaan liittyviä yrittäjyyskasvatustaitoja. Materiaalit ovat avoimesti saatavilla: <https://arvoliiitto.fi/hankkeet/vaikuttavuudesta-liiketoimintaa-uusia-tyokaluja-yrittajyyskasvatukseen/>.

ARVO on mukana myös Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksessa (YYO). YYO:n tehtävänä on parantaa yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytyksiä, vahvistaa yhteiskunnallisten yritysten ja yhteisötalouden alueellisia verkostoja sekä edistää osatyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistämistä.

Osaamiskeskus tarjoaa opetusmateriaaleja sekä maksuttomia infoja yhteiskunnallisen yrittäjyyden teemoista opiskelijoille ja / tai oppilaitosten henkilöstölle. Osaamiskeskus tarjoaa myös hanketukea uusille ja käynnissä oleville yhteisötalouden hankkeille, sekä tukee toimijoiden välistä verkostoitumista.

Osaamiskeskuksen toimintaa rahoitetaan vuoden 2027 loppuun asti ESR+ -rahoituksella Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen-koordinaatiorahankkeessa. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaiseman Yhteisötalouden ja yhteiskunnallisten yritysten strategian (2026–2030) yhtenä tavoitteena on kuitenkin vakinaistaa osaamiskeskuksen toiminta.

Poikulainen la
Yhteiskunnallisten yritysten liitto ARVO ry